

Obsah

Předmluva	13
1. LOGIKA A FILOSOFIE LOGIKY	17
1.1 Proč filosofie logiky	17
1.2 O čem je logika	19
1.3 K čemu je logika	25
2. VÝROKY	30
2.1 Různá pojetí výroků	30
2.2 Výhody a nevýhody jednotlivých pojetí	34
3. PODSTATNÉ ČÁSTI VÝROKŮ	39
3.1 Singulární výrazy	44
3.1.1 Určité popisy	44
3.1.2 Vlastní jména	49
3.2 Obecné výrazy a obecniny	55
3.2.1 Obecné výrazy	55
3.2.2 Obecniny	57
3.2.3 Množiny	63
3.2.4 Extenze	68

3.3 Sloveso „být“	77
3.3.1 Spouza a predikace	77
3.3.2 Identita	86
3.3.3 Existence	94
3.4 Logické výrazy	106
3.4.1 Logická forma	106
3.4.2 Vymezení logických konstant	110
3.4.3 Logické spojky	115
3.4.4 Kvantifikátory	122
4. DEFINICE	127
4.1 Klasifikace definic	127
4.2 Problémy spojené s definováním	133
5. PRAVDIVOST	141
5.1 Teorie pravdivosti	141
5.1.1 Korespondenční teorie	143
5.1.2 Tarského teorie	150
5.1.3 Koherenční teorie	156
5.1.4 Pragmatická teorie	159
5.1.5 Konsenzuální teorie	162
5.1.6 Minimalistické (a „maximalistické“) teorie	164
5.2 Zvláštní druhy pravdivosti	166
5.2.1 Nutná pravdivost	166
5.2.2 Pravdivost modálních a kondicionálních výroků	181
5.2.3 Paradoxy	191

6. VYPLÝVÁNÍ	206
6.1 Správný úsudek	206
6.2 Snahy o vymezení vyplývání	211
6.3 Problematické důsledky definice vyplývání	214
7. FORMALIZACE LOGIKY	218
7.1 Moderní logika a určování správných úsudků	218
7.2 Axiomatizace logiky	223
7.3 Cesty axiomatizace	227
7.4 Reglementace, abstrakce a umělé jazyky logiky	233
7.5 Dva smysly „formalizace“ a „analýzy“	241
8. PŘIROZENÝ JAZYK A UMĚLÉ JAZYKY LOGIKY	244
8.1 Jazyky logiky	244
8.2 Přirozený, nebo umělý jazyk?	249
8.3 Logicky a jinak správné úsudky	252
8.4 Korektnost _M a úplnost _M logického jazyka	255
8.5 Jedna, či více logik?	257
9. LOGICKÉ KALKULY	260
9.1 Odvoditelnost v umělých jazycích logiky	260
9.2 Hilbertův program a teorie důkazů	263
9.3 Bezespornost	266
9.4 Rozhodnutelnost	268

9.5	Kalkuly formálních a formalizovaných jazyků	270
9.6	Inferenční role a význam	272
10.	LOGICKÁ SÉMANTIKA	275
10.1	Destrukce Hilbertova programu	275
10.2	Tarski a logická sémantika	277
10.3	Korektnost _F a úplnost _F logického jazyka	281
10.4	Proměnné a kvantifikátory	284
10.5	„Syntax“ versus „sémantika“	289
11.	UMĚLÉ JAZYKY LOGIKY	294
11.1	Obecná struktura logického jazyka	294
11.2	Klasická výroková logika	298
11.3	Klasická predikátová logika	301
11.4	Některé alternativy ke klasické logice	305
11.4.1	Intuicionistická logika	305
11.4.2	Vícehodnotové logiky	307
11.4.3	Parakonzistentní a relevantní logiky	309
11.5	Některá rozšíření klasické logiky	310
11.5.1	Přidání nových logických operátorů	310
11.5.2	Přidání nových kvantifikátorů a logických konstant dalších kategorií	317
11.5.3	Přidání nových kategorií proměnných	321
11.5.4	Intenzionální logika	325

12. FORMALIZOVANÉ JAZYKY LOGIKY	330
12.1 Formalizované jazyky a teorie	330
12.2 Aritmetika	332
12.3 Teorie množin	339
12.4 Teorie pravdivosti	344
13. SLOVO NA ZÁVĚR	348
Dodatek: Originály některých citací z poznámek pod čarou	351
Literatura	371
Summary	389
Rejstřík věcný	391
Rejstřík jmenný	397

(Viz např. Quine, W. V. O., *Philosophy of Logic*, Harvard University Press, Cambridge (Mass.) 1980; Hacking, I., *Philosophy of Language*, Cambridge University Press, Cambridge 1978 (přeloženo do češtiny s názvem *Jeřábek*, O. Kříž, *Philosophy of Logic, in English*, Blackwell, London 2002; Fisher, J., *On the Philosophy of Logic*, Thomson Wadworth, Belmont 2008; Keat, S., *Thinking about Logic*, Oxford University Press, New York 1995.

13 Viz Wolfram, S., *Philosophical Logic: An Introduction*, Routledge, London 1999; Grayling, A., *An Introduction to Philosophical Logic*, Blackwell, Oxford 1998; Goble, L. (ed.), *The Blackwell Guide to Philosophical Logic*, Blackwell, Oxford 2001; Smullyan, M., *Logical Forms: An Introduction to Philosophical Logic*, 2. vyd., Blackwell, Oxford 2001; Burgess, J. P., *Philosophical Logic*, Princeton University Press, Princeton 2009; Lowe, E. J., *Funes of Thought: A Study in Philosophical Logic*, Cambridge University Press, New York 2013. V češtině je to např. Kolař, P., *Argumenty filosofické logiky*, Filozofia, Praha 1997, nebo Biatrova, P., Štěpán, I., *Filosofická logika: nová cesta*, Univerzita Palackého Olomouc, Olomouc 2006 (ta poslední je ale velmi idiosynkraticky zaměřena na jeden logický systém, viz TIL).